Vegetarisk Tidsskrift

I dette nummer bl. a.:

Nye henvendelser til handelsministeren

Er Dr. Poulsens fejlslutninger blevet berigtiget?
Et brev til universitetets konsistorium

Livet i skovene
Martin Askfelt, Roskilde, anmelder Henry Thoreau's bog

I Landbrugets højborg
af havebrugskonsulent H. Mosegaard

Vegetarismen var billigst

Udgivet af Dansk Vegetarisk Forening

43. årgang
nummer 4
april 1950

Ren vegetabilsk margarine

Til underretning for Dansk Vegetarisk Forenings medlemmer skal vi meddele, at Den Sanitære Fødevarefabrik, Baldersgade 14, Kbhvn. N., som hidtil fuldt ud er i Stand til at levere den rene veg. plantemargarine og til samme pris som den øvrige margarine, hvori indgår et stort kvantum hvalolie. Margarinen leveres i pakker à ½ kg (portofrit ved aftagelse af mindst 5 pakker pr. gang) og kan foruden fra fabrikken også fås i forskellige forretninger (se annoncerne). Medlemskort (1950) må forevises. Fra provinsen opgives medlemskortets nr. *H. W.*

Foreningens adresse er: Åbakkevej 19, 1., København F. Tlf. Damsø 3222y, efter kl. 17). Postkonto 256 56.

Samme adresse: Foreningens og Københavnsafdelingens formand og kasserer, repr. N. Nielsen, samt Vegetarisk Tidsskrifts ekspedition.

Næstformand: havebrugskonsulent H. Mosegaard, Ågade 114, København N, Go. 1163u.

Vegetarisk Tidsskrifts redaktion: redaktør Axel Pille, Ålekistevej 61, Vanløse, Damsø 4724x.

Århus afdeling. Konst. formand: fru Emma Jensen, Paulsgade 30, 1. tv.

Fyns stifts afdeling. Formand: Georg Clausen, Hestehavevej, Hjallese, (Dalum 907).

Kontingent inkl. abonnement på Vegetarisk Tidsskrift og bidrag til evt. lokalforening: Enkeltmedlemmer kr. 7,00, ægtepar kr. 8,00, medlemmer under 20 år kr. 3,00.

Abonnement på bladet kr. 6,00 (udlandet 7,00). Kan bestilles hos postvæsenet eller bladets ekspedition.

Dr. Michael Larsens Vegetariske Børnehjemsfond's kasserer: Oluf Egerod, Bellahøj skole, Brønshøj, postkonto 2 82.

Vegetariske kursteder og restauranter i Danmark:

Vegetarisk Spisesalon, Borgporten 23², Århus.
Horselykke Kurhjem, Fåborg.
Frydenstrand Badesanatorium, Frederikshavn.
Råkostkurstedet »Humlegården«, Humlebæk.
Skodsborg Restauranten, St. Kongensgade 36—38, mezz., København.
Hotelpension Klintsøgård, Klint pr. Nykøbing Sj. 15/5—15/9.
Vegetarisk Køkken, Kongensgade 39, Odense.
Pension »Birkedam«, Saunte.
Skodsborg Badesanatorium, Skodsborg.
»Eckbohus«, Bjerre Strand pr. St. Fuglede.
Råstrup Kursted, Christiansminde, Svendborg.
Vegetarisk Spisesalon, Nørregade 6, Vejle.

Køb og anvend foreningens mærkater. De sælges i pakker à 40 stk. for 1 kr. portofrit. Frimærker kan modtages som betaling.

Vegetarernes kødrabatkort

De forskellige organisationers henvendelser til myndighederne om, at disse rabatkort måtte kunne benyttes til andet end slagteriprodukter, førte ikke til noget resultat. Da kortene er personlige, men repræsenterer en værdi, der for mange har betydning, måtte DVF forsøge, om der var muligheder for, at vegetarerne kunne få kortene omsat i rede penge — eventuelt til betaling af statsskat.

Ved tidligere audienser hos ministre har vi altid mødt forstaaelse af vore ønsker, men ministrene har »måttet rådføre sig med deres embedsmænd«, og disse har — efter det, vi har opnået at dømme — ikke været os velvilligt stemt. Denne gang har vi derfor anmodet fhv. indenrigsminister, folketingsmand Bertel Dahlgaard om at tale vor sag. Han har konfereret med både finans- og handelsminister, og sidstnævnte har lovet at ville stille sig velvillig over for en ansøgning om, at vor forening måtte fungere som slagter, d. v. s. modtage medlemmernes rabtkort for indløsning bagefter hos myndighederne. Ministeren kunne dog intet tilsagn give om sagens gennemførelse, det afhang bl. a. af spørgsmålets fremtidige betydning; men vi har fremsendt nedenanførte skrivelse til handelsministeriet og skal lade vore medlemmer underrette om udviklingen.

N. Nielsen.

Til Handelsministeriet,

Under henvisning til hr. folketingsmedlem Bertel Dahlgaards samtale med hr. handelsminister Krag ang. vegetarernes kødrabatkort tillader vi os at anmode om, at de vegetarer, der har fået tildelt kødrabatkort, må få mulighed for indløsning af disse ved en ordning, der f. eks. lader Dansk Vegetarisk Forening overtage slagterens funktion som modtager af kødrabatkort fra foreningens medlemmer med påfølgende indløsning hos myndighederne.

Et sådant arrangement turde ikke volde det offentlige besvær, men ville bøde lidt på den uretfærdighed, at vegetarerne i en årrække gennem deres skatter har måttet bidrage til kødvarernes billiggørelse.

Ærbødigst for Dansk Vegetarisk Forening:

N. NIELSEN, formand.

Er dr. Poulsens fejlslutninger berigtiget?

Vi har sendt følgende brev til universitetets konsistorium, Kbhvn.:

I vort brev af 5. sept. 1949 overbragtes en resolution fra Dansk Vegetarisk Forenings årsmøde med protest imod, at der i dr. Oluf Poulsens disputats var regnet med, at adventister er vegetarer, skønt dette kun gælder for højst 10 % af adventisterne.

Vi kan meddele, at den statistiker, der har behandlet dr. Poulsens tal, fralægger sig ansvaret for, at hans beregninger til belysning af forholdet adventister kontra øvrige befolkning er benyttet til at drage slutninger af forholdet vegetarer kontra andre mennesker.

Vi tillader os at forespørge, hvad der er foretaget til berigtigelse af denne fejl i de i disputatsen interesserede kredse.

Spiseolien

Myndighedernes påbud til købmændene om at give vegetarerne fortrinsvis adgang til køb af spiseolie har vi ikke sporet noget som helst resultat af, hvorfor vi har tilskrevet handelsministeriet:

I brev af 27. nov. 1948 meddelte handelsministeriet os, at det i skrivelse af samme dato på ny havde henstillet til De Samvirkende Købmandsforeninger, at forhandlere af spiseolie drager omsorg for, at vegetarer får fortrinsvis adgang til at købe et passende kvantum spiseolie.

Vi mener at kunne hævde, at disse ministerielle henstillinger ganske er blevet ignoreret af de handlende, og der foreligger en udtalelse fra Københavns Købmandsforenings formand, hr. landstingsmand Moesgaard, om, at den spiseolie, han fik til uddeling, kun gik til hans »faste kunder«.

Vegetarerne, med deres ringe forbrug af kolonialvarer, vin og tobak, er nærmest udelukket fra at komme i kategorien »faste kunder«, men da vi er stærkt interesseret i at få spiseolie, ser vi os tvunget til at gøre ministeriet opmærksom på, at dets cirkulærer ignoreres, og vi imødeser meddelelse om, hvilke skridt der foretages for at få dem respekteret.

Vi henviser i øvrigt til vore tidligere forslag om en fordelingscentral for vegetarerne og vort tilsagn om foreningens medvirken til en retfærdig fordeling.

Livet i skovene

For tredie gang i de sidste ca. 20 år henleder vort tidsskrift vegetarernes opmærksomhed på den amerikanske naturfilosof Thoreau, fordi hans hovedværk »Walden« — dansk titel »Livet i Skovene« — endelig er udkommet på dansk efter forlængst at være oversat til alle andre sprog, endog kinesisk og japansk. Det er forlaget »Kunst og Kultur«, der har udsendt bogen (sidst i november 1949), som er oversat af universitetsbibliotekar Ole Jacobsen og pragtfuldt illustreret af Mads Stage. Den koster ganske vist 26 kr., men ret mange af den slags bøger oplever vi heller ikke i vor levetid.

Henry David Thoreau fødtes 1817 i den lille by Concord, 33 km nordvest for Boston, og levede der hele sit liv, bortset fra studieårene ved Harvard universitet og enkelte kortere rejser langs Nordamerikas østkyst omkring Cap Cod samt en lille tur til New York med Emerson for at hilse på Walt Whitman.

Han døde kun 45 år gammel af lungebetændelse efter en kraftig forkølelse, som han ikke passede.

Efter sin eksamen — svarende til vor cand. mag., hovedfag græsk og latin — blev han en kort tid lærer ved Concord gymnasium, men måtte fortrække på grund af kritik fra børnenes forældre. Han ville nemlig ikke bruge den almindeligt benyttede legemlige afstraffelse. Ja, det var dengang!

Derefter arbejdede han på faderens blyantsfabrik. Et mekanisk snille havde han alle dage, han var let på hånden og en glimrende møbel- og bådebygger. Han forbedrede blyantfabrikationen i den grad, at en formue var ham sikret, hvis han ville have taget patenter og oparbejdet den lille fabrik; men penge og position lå Thoreau fjernest muligt.

Fra nu af og til sin alt for tidlige død fulgte han sit inderste kald og blev en enestående skarpsindig og original skribent, hvis skildringer af hjemstavnens dyre- og planteverden har gjort ham verdensberømt.

Hans materielle fornødenheder var begrænset til det absolut nødvendige. Vegetarisk kost, som end ikke Hindhede ville have kunnet gøre billigere, enkle stærke grove klæder, eet værelse, kun lidet opvarmet de værste vintermåneder — det var alt.

Skønt han elskede børn og de ham, end ikke drømte han om at stifte familie selv .Som han sagde: Den slags har jeg slet ikke tid til.

Når han stod og skulle bruge penge, tjente han dem hurtigt — og kun ved legemligt arbejde. Han påtog sig kun udendørsarbejde, for exempel at bygge en båd (egnen er rig paa floder og store indsøer), opsætte hegn, plante, dræne, grave grøfter, dygtig landmåler og kortlægger var han også. Han havde let ved at få arbejde, hurtig, omhyggelig og myreflittig som han alle dage var. Den lille tavse benede mand med den store ørnenæse og de stærke blå øjne var overordentlig respekteret af byens og egnens befolkning, som mange gange budsendte Thoreau i praktiske anliggender. Den store filosof Emerson, der også boede i Concord, satte megen pris på Thoreau og har skrevet meget smukt om ham efter hans død.

Thoreau var og er kun kendt af få og læst af færre, som til gengæld danner et internationalt broderskab. Alle større biblioteker i Amerika og England er medlemmer. Der udsendes et fjerdingårligt medlemsblad. Kontingentet er een dollar årligt. Kasserer er den meget sympatiske kvæker universitetslærer Walter Harding, Rutger universitet, New Brunswick, N.J., U.S.A.

Thoreaus filosofi kan sammenfattes meget kort i følgende:

Du skaber dig selv rigdom ved kun at have få ønsker og fornødenheder. Du kan sikre dig mod de chok, livet fra tid til anden giver os alle, ved en gang imellem at tilbringe nogen tid i ensomhed. Mennesket har i virkeligheden kun få direkte fornødenheder, og disse kan som regel let opfyldes. Du kan være lykkelig, hvis du har evner til at kunne føle glæde og henrykkelse ved naturen.

Denne filosofi burde kunne betyde meget for millioner af mennesker i vore dage, hvor økonomiske sorger vejer så tungt.

Webb Miller fortæller et sted i sin meget læste »Fredløse Verden«, at han gennem næsten 30 års enerverende slid som rejsende storreporter for den amerikanske verdenspresse har slidt 3 exemplarer op af »Walden«. Inden han faldt i søvn, læste han lidt eller meget af denne vidunderlige bog for at skylle sin sjæl ren for dagens smuds i Thoreaus skønne livslære, som altid holdt ham oppe. Webb Miller skriver selv: »Når jeg havde en depressionsperiode, plejede jeg at vende tilbage til Thoreaus enkle trøsterige filosofi, og den har altid holdt mig oppe, selv

om jeg ikke har overholdt den bedre, end de fleste mennesker overholder deres religion, som ikke desto mindre giver dem trøst, sindsro og holdepunkter.«

»Walden" siger os, at vi skal bort fra studerekamret, mest muligt ophold i den frie natur året rungt, og vi skal bruge al vor fritid til det, vi nu kalder hjemstavnslære i udvidet betydning. Vi skal bruge og opøve alle vore sanser, ikke ødelægge dem ved alkohol, tobak, kaffe, te og sukkerstads. Lær din egns geologi, ærkæologi, zoologi og botanik at kende til bunds. Det kostbareste, du ejere, er din fritid. Brug den med fornuft og utrættelig flid, hold orden i din tankeverden, undgå indre roderi. Ghandi fortæller et sted i sine bøger, hvor dybt »Walden« greb ham, og at Thoreaus bog »Borgerlig Ulydighed« blev bestemmende for Ghandis politik.

Thoreau kan minde om vor Ludvig Feilberg. En skov, en eng, en grøftekant kan bringe såvel Feilberg som Thoreau til den dybeste natur-selvforglemmelse.

Det har været et enormt arbejde at oversætte »Walden«, som er proppet med vanskelige zoologiske og botaniske navne. Ingen brydsomme afsnit eller sætninger er udeladt. Oversættelsen er beundringsværdig og komplet. Bogen er en af de smukkeste, der længe er udgivet, og har en mængde meget smukke illustrationer. Bogen tjener det unge forlag til største ære. Måtte den blive godt solgt, læst — og efterlevet.

Martin Askfeldt, Roskilde.

I landbrugets højborg

Gyldne kæder, blinkende ordener, vajende faner, ordensmarskaller med røde silkeskærf, hvide syrener og nikkende tulipaner i overdådige mængder. Forårssolskin ind ad de høje vinduer i auditorium VII, hvor en feststemt forsamling med studentersangerne i spidsen tog mod kong Frederik til årsfest på Den kgl. Veterinære Landbohøjskole.

Den yderst stilige og veltalende direktør Thorkil-Jensen overrakte doktorbreve og stipendier til lykkelige veterinærer og mejeribrugere og udtalte sig meget forhåbningsfuldt om midler til mægtige udvidelser af den gamle skole.

Derefter fik professor S. Tovborg Jensen ordet og gav en med manende lysbilleder ledsaget oversigt over det, som i populærvidenskabelige best-sellers kaldes vor udplyndrede jord. Der var mange kapitler i denne begrædelsernes bog, som omhandler kulturrigers opståen og forfald på grund af planløs rovdrift af moder jord, der til sidst hævner sig på de formastelige og begraver deres stolte værker i sand eller støv, hvis de da ikke går under i oversvømmelser, fremkaldt af vilde floders rasen mod havet, fordi ingen vækster tog mod regnen, der faldt på bjergsiderne.

Og det sidste kapitel er endnu ikke skrevet; allerede i 1945 var 20 % af USAs dyrkbare jord totalt ødelagt af erosion og 30 % af resten stærkt beskadiget. At dette er en alvorlig trusel mod vor civilisation,

er givet, og nogle holder af at grave salig Malthus frem af forglemmelsen.

Men vi jordbrugsforskere, sagde professoren, kan ikke anerkende denne neomalthusianisme. Vi behøver ikke at sidde med hænderne i skødet og afvente hungerdøden. Tværtimod vil vi med vor viden og vor teknik kunne sætte produktionen i vejret i endnu hidsigere tempo end befolkningstilvæksten, der dog andrager 20 millioner om året.

Vi vil kunne angive sikre midler til at standse erosionen og bringe nyt land under plov, og andre øde egne kan ved overrisling forvandles til bølgende kornmarker. Ja, selv arealer, som nu er golde på grund af rovdrift, kan vi ved hjælp af grøngødning give fordums frodighed tilbage på 7 år.

Det drejer sig blot om at bryde den onde cirkel, vi er kommet ind i, og sker det, vil vi kunne være dobbelt så mange på vor lille runde jord og det endda med højere levefod!

Jeg bemærkede, hvorledes optimistiske udtryk bredte sig over de landbrugskyndige ansigter, og de hvide kjolebryster blev skudt en kende frem under erkendelsen af, at man var nogle stolte kavalerer.

Men jeg bemærkede også, at ordet havebrug end ikke fremkom een eneste gang i den interessante udredning, og så er det dog en kendsgerning, at det er dette, som er den virkelige redning for hungeren, således som jeg påviste det i min artikel i februarnummeret af VT.

Jeg vil ikke forlange, at d'herrer landbrugere med ordener og gyldne kæder skal tænke i andre baner end de tilvante, men professorerne i havebrug har da vel benyttet enhver tænkelig lejlighed til at gøre opmærksom på de enorme muligheder, der ligger i at eliminere landbruget og gøre os til havebrugere, der ernærer sig direkte af jordens fuldlødige produkter?

Lad dem svare hver for sig, men i hvert fald sad der en højt dekoreret og højt betalt professor, der som redaktør af nordens største haveblad netop havde afslået at bringe min ovennævnte artikel med motiveringer, der viste, at han ikke har begrebet et muk af det hele.

Følger der ikke nu som tidligere pligter og ansvar med de fine ordener og de gyldne kæder?

Ja, jeg spørger blot.

H. Mosegaard.

Bør vi alle være vegetarer?

Diskussionsmøde med dette emne arrangeres af POLITIKEN og DANSK VEGETARISK FORENING i »Politiken«s sal *fredag den 21. april kl. 20,00.*

POLITIKEN har sikret sig medvirken af prof., dr. phil. *Rich. Ege* og husmoder fru dr. *Ruth Hermann.*

For DVF taler formanden, repr. *Niels Nielsen*, skoleinspektør *Oluf Egerod* og havebrugskonsulent *Hans Mosegaard.*

Billetter fås i POLITIKENs billetsalg.

Agitér for tilslutning.

Vegetarismen var billigst

Iflg. de regnskaber, som blev fremlagt ved de jyske husmandsforeningers møde i Århus var kostdagsprisen for samtlige husholdninger i gennemsnit 2,29 kr.. I Vejle amt, hvor den lå højest, var den på 2,89; den laveste var på 1,31 — og det var en vegetarhusholdning.

Det er dog ca. 1 kr. pr. dag, der er sparet i forhold til gennemsnittet, og der foreligger ikke noget om, at man har levet dårligere i denne husholdning end i de øvrige, vel snarest bedre.

Det må her ikke overses, at der er tale om husmænd, de, som er nærmest ved jorden af os alle, de, som har tilstrækkelig jord, og som oftest også hænder nok til at fremstille gode fødeemner i tilstrækkeligt mål.

Ved at anvende disse i egen husholdning sparer de mellemhandleravancen på de ting, som ellers skulle købes ind, samtidig med at de frigør varer til eksport.

Her er noget at tænke over for såvel hus- som gårdmænd. De helt små havedyrkere vil misunde dem, og byboere vil beklage sig over de høje priser på de ting, som vegetarerne må købe. *h. m.*

Are Waerland: Mit ernæringssystem

Læserne vil af vor boghandlerannonce se, at der nu igen er udkommet en dansk udgave af denne bog, der i 10—15 år har været udsolgt, men meget efterspurgt.

Den bør læses af enhver, der er interesseret i ernæringsspørgsmål. Den tvinger læserne til at tænke over spørgsmålene, og dens argumentation er baseret på lægeautoriteters udtalelser. I Sverige følger titusinder af mennesker bogens anvisninger, og det var på tide, at vi også her i Danmark fik forklaret ernæringens indflydelse på sundhedstilstanden. Med forståelse herfor må nødvendigvis følge en ændring i spisevanerne.

Bogen giver udmærkede begrundelser for vegetarisk livsførelse, og det er uforståeligt, at Waerland, der selv er vegetar, kritiserer vegetarerne i almindelighed i stedet for visse vegetarkredses fejlanskuelser. Det må vel tilgives ham som et udslag af den ivrige agitators tilbøjelighed til at anse de egne meninger — selv i detailspørgsmål — for ufejlbarlige. *N. N.*

Meddelelse fra kassereren

Medlemskontingentet forfaldt til betaling den 1. januar. Lad os ikke vente længere på vort tilgodehavende: Ægtepar kr. 8.00, enkeltperson kr. 7.00. Der er giroblanket i januarnumret, eller en ny fås på postkontoret. Anvis snarest til DVF's konto 25656.

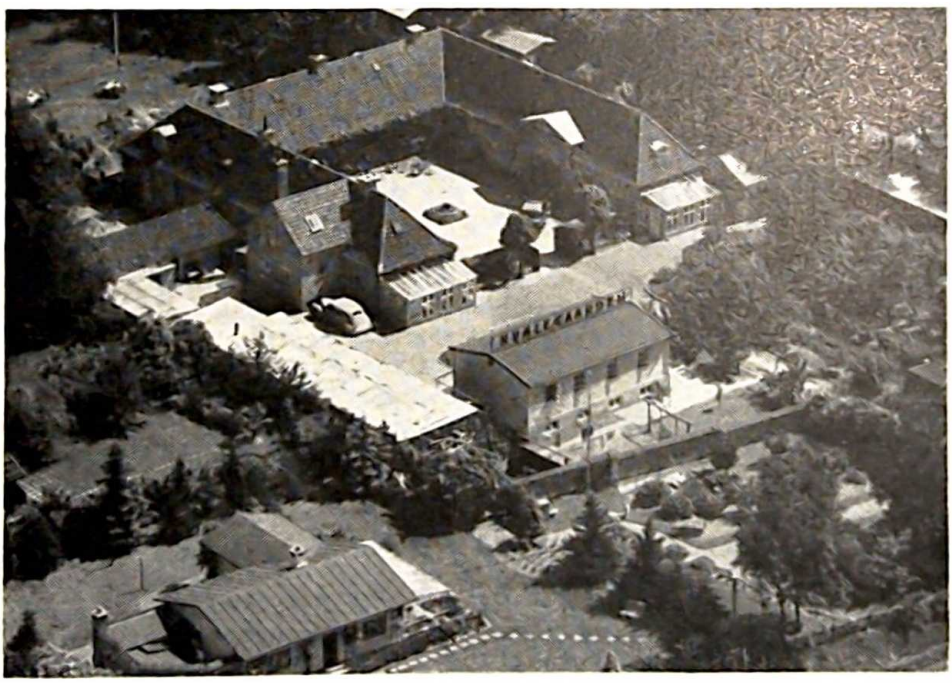
N. NIELSEN.

Ejendommelig argumentation

Vort brev til foreningen »Een Verden« (jfr. VT nr. 12/1949), i hvilket vi bl. a. protesterede imod dr. phil. H. Gottschalchs fremmanen af sultens spøgelse, blev optaget i foreningens blad og benyttedes af »Fyns Tidende« til et forsøg på at være morsom på vor bekostning. Bladets journalist mente, at med vor »ejendommelige argumentation« (at det er *unaturligt* for mennesket at spise fisk, eftersom det af naturen ikke kan svømme) ville vi som grund til ikke at spise kød kunne fremføre, at mennesket ikke »af naturen« går rundt og siger bøh!

Journalistlogik synes at være noget for sig selv! Da mennesket ikke af naturen kan svømme, ikke er udstyret til ophold i vand og altså heller ikke til fiskefangst, er fisk en for mennesket *unaturlig* føde. Og videreføres tanken, må den føre til følgende slutning: Da mennesket ikke er udstyret (med kløer og tænder) til at gribe, fastholde og flænse hverken ko, får eller svin — levende eller i ådseltilstand —, så er kvæget ikke *naturlig* føde for mennesket.

N. N.

RÅKOSTKURSTEDET HUMLEGÅRDEN, Humlebæk,

modtager oppegående patienter. — Åben hele året. — Centralvarme — hyggelige omgivelser. — Pris fra kr. 9,00 til kr. 15,00 pr. dag. — Prospekt sendes. — *Telefon Espergærde 465.*

Københavnsafdelingens generalforsamling

fandt sted den 27. febr. på Bellahøjskolen. Af formanden, repr. N. Nielsens beretning fremgik det, at bestyrelsen havde holdt møder sammen med DVFs bestyrelse, og at de to bestyrelser havde bistået hinanden i det arbejde, der var gjort, f. eks. Forumudstillingen og nytårsfesten, men der savnedes kræfter for den virkeligt store indsats, som tidens interesse for vegetarismen krævede. Foreningen virkede mest gennem Vegetarisk Tidsskrift, der jo udsendtes til mange læsesale, som ofte citeredes i pressen, og som i de senere år var blevet meget lødigere, hvilket almindeligt anerkendtes, og for hvilket vi var red. Pille taknemmelig.

Formanden appellerede til medlemmerne at agitere for tilslutning til foreningen, med et større medlemsantal ville vi bedre kunne gøre os gældende over for myndighederne. Han omtalte bestræbelserne for at opnå en ordning ang. vegetarernes kødrabatkort, således at vegetarerne, der gennem skatterne må bidrage til kødets billiggørelse, f. eks. kunne betale skat med deres mærker eller gennem foreningen få dem indløst.

Afdelingens kontingentindtægt (kr. 2070,00) var efter fradrag af kr. 35,00 til generalforsamlingslokale overført til DVF som ekstrakontingent.

Formanden opfordrede til diskussion om foreningens forskellige anliggender; det var nødvendigt også for hovedbestyrelsen at have kendskab til medlemmernes meninger.

Pille kritiserede sammenblandingen af hoved- og afdelingsbestyrelse; de havde forskellige opgaver, som de bedst kunne løse hver for sig. Hans arbejde som redaktør af Vegetarisk Tidsskrift var ham meget imod, idet han ønskede et blad af større format, med mere indhold og med en forside, der klart viste, at det var et vegetarblad. Desuden krævede han en større indsats fra bestyrelsens side, flere offentlige møder, mindre spisning ved sammenkomsterne.

Formanden ville gerne indrømme, at to *arbejdende* bestyrelser var bedre end een, men når der ikke kunne skaffes arbejdskræfter for een, var der ingen grund til at splitte i to, der alligevel måtte være i nøje kontakt med hinanden. VT's forhold var ofte blevet drøftet. Man ansa bladets format for det mest praktiske, en ændring ville volde vanskeligheder f. eks. ved forsendelse og indbinding, og et større format krævede mere indhold. Det blev dyrere, og hvor havde vi medarbejderne? Man mente, at bladets nuværende forside gjorde det let kendeligt, og formanden var en stærk modstander af et flerspaltet blad med den »moderne« ordning, efter hvilken slutningen på hver artikel skal søges et helt andet sted i bladet.

For offentlige møder var det vanskeligt at skaffe passende foredragsholdere, da foreningen jo ikke havde til opgave at arrangere foredrag i almindelighed, og vi ikke ønskede vor talerstol udnyttet til propaganda for en hvilken som helst lære, selv om denne prædikedes af gode vegetarer. Derimod burde der muligvis lægges vægt paa sel-

skabelige sammenkomster, hvor vegetarerne kunne mødes til udveksling af meninger og erfaringer uden tobaksrøg og drikketvang. Fællesspisning havde vist sig i praksis at være det bedste middel til at skaffe tilslutning til vore sammenkomster. Det var ønsket om kendskab til vegetariske retter inklusive råkosttilberedning, der fik folk til at melde sig ind i foreningen, og vi var de damer, der påtog sig spisearrangementerne, en varm tak skyldig.

Egerod fremhævede, at de udenlandske vegetarblade havde samme format som VT, selv om sideantallet var langt større.

Fru *Helle-Broe* var en tilhænger af flere foredrag, fru *Rytter* ønskede sådanne om vivisektion, fru *Norgran* om rejsemuligheder for vegetarer. Frk. *Jørgensen* ønskede en brevkasse i VT, således at man kunne få oplysninger om f. eks. de enkelte vitaminers betydning.

Formanden oplyste, at en »brevkasse« ofte havde været på tale. Den krævede fagfolk til besvarelse, om den skulle have værdi, og de koste-de penge. En brevkasse var desuden en plage for redaktøren, da folk spurgte om de umuligste ting. Men ved indsendelse af spørgsmål til redaktøren ville denne sikkert sørge for deres besvarelse i bladet, såfremt de var af almindelig interesse for læserne.

Beretning og regnskab godkendtes.

Valg: Formanden opfordrede til valg af en særlig afdelingsformand, men der blev kun foreslået genvalg. Til bestyrelsen genvalgtes fru Mosegaard, fru Helle-Broe og Bergstrøm. Man vedtog enstemmigt formandens forslag: at tilbyde det fjerde mandat til et vegetarmedlem af Dansk Frisksports bestyrelse, for at opnå den bedst mulige kontakt mellem de to foreninger. Til suppleanter valgtes H. L. Henriksen, frk. Ellen Jørgensen og fru Norgran, til revisorer Svensson og P. Rasmussen, til revisorsuppleanter fru Norgran og Børge Hansen.

Den påfølgende auktion over en del af de mange tidsskrifter, der tilgår foreningen, gav et godt resultat, og skønt tiden trak ud, fulgte man med stor interesse de udmærkede lysbilleder, som *Egerod* havde med fra Amerika og ved sine forklaringer gjorde til »levende billeder«.

N. N.

Den internationale vegetarkongres

Kongressen finder sted på hotellet De Pietersburg ved Arnhem ved Rhinen i tiden 11.—17. juli.

Programmet bliver meget afvekslende med internationale foredrag, selskabeligt samvær og udflugter.

Anmeldelserne strømmer ind. Især har kongressen vundet stor tilslutning fra Sverige, Norge og England, men deltagelse er anmeldt også fra Amerika og forventes fra mange andre lande. Forhandlingssproget bliver engelsk, men spændende bliver det, om der kommer deltagere fra Tyskland, og hvorledes den gensidige stilling bliver. Det vigtigste for mig synes at være det personlige samvær, dernæst om vi kan få sendt en resolution med slagkraft i til verdenspressen om den såkaldte truende verdenshunger, der jo er et spøgelse, vi let kan mane

i jorden, al den stund det er dyrene, der æder den mad, vi skulle have, og kun giver ca. en femtedel tilbage i form af endda dårligere fødemidler.

Vi håber, at vi kan møde med de 8 repræsentanter, vi har ret til. Korrespondér med formanden derom.

Rejsen København—Amsterdam retur koster ca. 180 kr. på 3. klasse; kongresafgiften er ca. 100 kr. Efter kongressen er der lejlighed til at deltage i ekstra udflugter i Holland.

Oluf Egerod.

Fynsafdelingens generalforsamling

den 5. marts fik ikke — trods den meget indtrængende opfordring til at møde — så stor tilslutning som håbet. De fleste medlemmer bor ret langt uden for Odense og kan vanskeligt komme, så der mødte kun elleve.

Formanden berettede med vemod om afdelingens tornerosesøvn, som skyldtes mangel på lederkræfter. Og det var nødvendigt, at der blev valgt nye for at bringe liv i afdelingen og holde sammen på medlemmerne, hvoraf der var 74.

Desværre viste det sig umuligt at fremtrylle en ny bestyrelse, og Clausen, Froberg og Krogh indvilligede da i — efter forsamlingens henstilling — at fortsætte endnu et år, og til den tid må vi så håbe på bedre muligheder.

Regnskabet med beholdning på kr. 105 blev godkendt, og vi fortsatte det gode samvær ved en kop te. Der blev ivrigt diskuteret bl. a. om råkost kontra almindelig vegetarmad, og der var gode indlæg fra begge sider. Fru Juhl fra Assens, som havde gode erfaringer for begge ernæringsmåder, rådede dog til individuel tilpasning.

Georg Clausen.

Vejen fremad!

At det er fra Amerika, fornyelsen skal komme, i hvert faldt på det ernæringsmæssige område, er vi vel alle ved at være klar over. Gang på gang hører vi om, hvilke mængder af friske frugter og lækre grønsager der sættes på deres bord, og det vil sikkert være klogt ikke at nøjes med at misunde disse amerikanere, men også efter evne efterligne dem.

Nu kan man i selveste »Politiken« læse, at der i senatet er indbragt forslag om pure at forbyde alle annoncer, der vedrører øl, vin og spiritus!

Forslagsstillerne mener, at der nu er en udpræget folkestemning for at binde hænderne på kong alkohol, der hidtil har kunnet lokke folket i et meget farligt baghold.

Ja, her er vi inde paa noget af det rigtige.

Sålænge man uantastet kan reklamere med disse ting og oven i købet give det udseende af, at det er »fint« at konsumere visse kvanta

af disse gifte, der lokker folket i baghold, vil masserne let lade sig lede til fald.

Bliver det først noget mindre fint at nyde alkohol, noget, der kun kan tillades på obskure steder, vil det blive vanskeligere at få tag navnlig i ungdommen.

Gør opmærksom på, at den, der drikker øl, lugter som en hel svinesti.

Pil alle de gamle drikkeskikke ned ad deres piedestaler! Er det nogensinde bevist, at en drukken skibsfører har været til lykke for sit skib? Hvorfor da fortsætte med at hælde spiritus ned over stævnen, hvergang et nyt skib tager vandet?

Smid hele den såkaldte glaskultur i skraldebøtten og bred friske frugter ud over bordet i stedet for gift i slebne glas! Undlad at fremføre ønsker om alt godt for din ven, for folk og land, samtidig med at du byder og nyder det giftstof, der har voldt flere ulykker end andet!

Det næste skridt kunne passende være et så kraftigt »bort med tobakken«, at denne ukrudtsplante henvistes til laboratorier, hvor der fremstilles midler til udryddelse af skadedyr.

Og så kommer vi til de udstillede ådsler af diverse dyr i slagternes vinduer: Hold op med dette barbari, der medvirker til at gøre det til en naturlig ting for de børn, der ser det, at store dejlige dyr skal dræbes for perverse madlysters skyld!

Bravo Amerika! *H. M.*

Lidt af hvert

Recitationsaften.

Fru Gudrun Felsing, der flere gange har assisteret ved vore fester, reciterer i Odd-Fellow palæet tirsdag den 25. april. Ang. billetter ring til Valby 4924 mandage og torsdage kl. 12—13. *N. Nielsen.*

Århusafdelingen

holdt diskussionsmøde med hr. Adler som indleder den 7. marts, og den 28. marts holdt lærerinde frk. Olsen et udmærket foredrag om Hvorfor er vi vegetarer?«. Mødet var besøgt af ca. 40, og det er hensigten at holde månedlige møder.

Unge piger eller husholdningselever

Til den bio-dynamiske forsøgsgård Rødbjerggård i Nordsjælland søges fra 1. maj 2 unge piger med interesse for vegetarisk husholdning, uddannede eller elever, den ene ved husholdning, den anden ved madlavning eller skiftevis. Lærerige og velordnede forhold. Om ønskes adgang til deltagelse i forskellig undervisning.

Konsulent *O. Elstrup Rasmussen,*
Rødbjerggård, Hornbæk. Telefon Havreholm 42x.

Indkomne gaver:

Frugthandlerforeningen af 1889 100,00; fru E. Jensen 3,00; fru Tora Bruun 5,00; Wagtberg Nielsen 1,00; Ander Jensen, Hvorupgård, 13,00; Ragoczy 12,00; I. Hansen, Slagelse, 3,00. *Kassereren.*

»Politiken« interviewer.

Det er også et tidens tegn, at et stort dagblad ofrer en trespaltet overskrift og lange spalter på et interview med vegetarismens talsmænd. Vor formand, repræsentant *N. Nielsen*, gjorde først sagligt rede for en vegetars synspunkter og henviste derefter til Dr. *Kirstine Nolfi*, der som sædvanligt med varme gik ind for råkosten.

Interesserede læsere kan finde interviewet i »Politiken« for 26. febr.

Dansk Velfærds- og Sundheds-Selskab

har bedt os optage denne rettelse til meddelelsen i forrige nummer:

DVOSS er et folkekirkeligt ledet arbejde og går ganske vist ikke ind for en anden dogmatik end den evangelisk-lutherske kirkes, men enhver kristen, der tror på Jesus som Guds søn, kan blive optaget som stemmeberettiget medlem.

Lad naturen hjælpe Dem til kræfter

Pension „BIRKEDAM", Saunte station, modtager gæster, der ønsker at ophjælpe en svækket helbredstilstand ved vegetar- og rakost suppleret med urteteer og cosmabælter. Pris 10—12 kr. Telefon Hornbæk 529 og Vester 548v.

KAREN OUSAGER

ARE WAERLAND

MIT ERNÆRINGSSYSTEM

Denne bog lærer Dem, hvorledes De ved at spise den rette kost kan opnå sundhed, bevare tænderne og undgå de alvorligste sygdomme. 2. oplag. 7,50 kr.

BRANNER OG KORCH

FRØ sikrer Høsten

J.E. OHLSENS ENKE

Bernh. Kjærs Eftf.

Strandvej 151, Hellerup.
Telf. He. 50 - He. 70.

Vegetariske retter, plantemargarine, grahamsbrød m. m. føres fra *Den Sanitære Fødevarefabrik.*

Litteratur

C. V. Pink: »Hvad moder og barn bør spise« 0,50

Mich. Larsen: »Naturhelbredelsen« 0,60

Portofrit — betaling kan sendes i frimærker.

NB: Vi har atter en del eksemplarer af »Naturhelbredelsen« til salg. De, der har fået meddelelse om, at den var udsolgt, bedes forny bestillingerne.

ALT TIL
råkost - vegetarkost - Waerlandkost
Kompostdyrket frugt og grønt

Central 62

Råkostdepotet

Gothersgade 129
København K.

SKODSBORG
BADESANATORIUM
Fysisk-diætetisk kuranstalt
med medicinsk klinik.
Behandling af rheumatiske lidelser, sygdomme i mave og tarm, stofskifte, hjerte og nervesystem m. m.
Forl. prospekt. Tlf. Skodsb. 200

Alt i Vegetariske retter
fra
Skodsborg
Sanitære Fødevarefabrik.
Finkornsbrød - grahamsbrød - honningvin - alle fine marmelader - kiks og bisquits - syltede fersken og abrikoser.
Honning-depotet
Nr. Søgade 39.
Central 8176 - Palæ 8176.

Det ny
»Sol og Sundhed«
Det kendte danske nudistblad er nu betydeligt forbedret, og De bør sikre Dem et prøvenummer. Kr. 1,50 (frimærker).
SOL OG SUNDHED, Klostervej, Ry

HORSELØKKE KURHJEM
ved Fåborg
modtager gæster til hvile og rekreation under rolige forhold. Centralvarme, rind. vand, smuk beliggenhed, strand, stor have. Vegetarisk mad, råkost, diæter. Tlf. Fåborg 184
Nanna og N. Brødsgaard Pedersen.

»SANA« Godthåbsvej 62 - Go. 4290
Udsalg fra
Den Sanitære Fødevarefabrik
Ren plantemargarine, grahamsbrød og andre specialiteter.

RÅSTRUP KURSTED
(ved Christiansminde, Svendborg)
Modtager gæster til ferie, hvile og behandling
Anna Ullerup Haahr - Svendb. 755

Skodsborg Restauranten
er stedet, hvor Deres sundhed opbygges gennem
vegetarisk mad
råkost — diæter
Frokost - middag - å la carte
Åben daglig kl. 11—19,
lukket lørdag.
St. Kongensgade 36-38, mezz.

Frydenstrand Badesanatorium
FREDERIKSHAVN
Læge: Ejnar Eriksen.
— *Forlang prospekt og prisliste* —

»VEGETARISK KØKKEN«
ODENSE — Kongensgade 39²
Byens sundeste mad
OVE JACOBSEN

Aktuelle bøger
Nye udgaver.

★ *Elna Regner Andersen:*
Nordisk Reformkost for Sunde og Syge.
Kr. 5,00.

★ *Are Waerland:*
Mit ernæringssystem (på dansk)
Kr. 7,50.

Sendes pr. efterkrav ell. mod frim.
H. Henningsens boghandel
Vesterbrogade 32, København V.

Landsforeningens mærkat.

Adresserne på *danske kiropraktorer* findes i Kraks vejvisers og telefonhåndbøgernes fagregistre.

Lær esperanto,
det andet sprog for alle. Let at lære, udbredt over hele jorden. I Danmark afdelinger i de fleste byer. Komplet korrespondancekursus 10 kr. Nærmere oplysninger hos
Esperantistforeningen for Danmark
Knud Aa. Andersen, Onsild.

Foreningen til Værn for Værgeløse Dyr
opretholder i samarbejde med politimyndighederne et dyreinternat for hjemløse dyr.
Modtager og undersøger dyrplagerianmeldelser.
Årskontingent 5 kr., medlemsbladet »Dyrets Værn« tilsendes medlemmerne gratis.
Indmeldelser modt. af formd.,
Fru B. Dethlefsen,
Smallegade 54, København F.

LAURITS TH. SCHWENCKE
Nørrebrogade 189 — **Taga 924**
Valby Langgade 29 — **Valby 1893**
Fører Den Sanitære Fødevarefabriks plantemargarine, grahamsbrød og øvrige specialiteter samt alt i kolonialvarer.

FOLKEBLADETS BOGTRYKKERI – RINGSTED